

Պ Ա Շ Տ Ո Ն Ա Կ Ա Ն Պ Ա Ր Զ Ա Բ Ա Ն ՈՒ Մ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՎԵՃԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՈՒԺԻ ՄԵՋ ՄՏԱԾ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՎՃԻՌՆԵՐՈՎ ՎԱՐՁՈՒ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻՆ ՎՃԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁԻՑ ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ

ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի (այսուհետ՝ **Օրենսգրքը**) 264-րդ հոդվածի համաձայն՝ աշխատանքային վեճերը ենթակա են քննության դատական կարգով՝ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով:

Օրենսգրքի 265-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ աշխատանքի պայմանների փոփոխման, գործատուի նախաձեռնությամբ աշխատանքային պայմանագիրը դադարեցնելու կամ աշխատանքային պայմանագիրը լուծելու հետ համաձայն չլինելու դեպքում աշխատողը համապատասխան անհատական իրավական ակտը (փաստաթուղթը) ստանալու օրվանից հետո՝ 2 ամսվա ընթացքում, իրավունք ունի դիմելու դատարան: Եթե պարզվում է, որ աշխատանքի պայմանները փոփոխվել են, աշխատողի հետ աշխատանքային պայմանագիրը լուծվել է առանց օրինական հիմքերի կամ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտումով, ապա աշխատողի խախտված իրավունքները վերականգնվում են: Այդ դեպքում աշխատողի օգտին գործատուից գանձվում է *միջին աշխատավարձը*՝ հարկադիր պարապուրդի ամբողջ ժամանակահատվածի համար, կամ աշխատավարձի տարբերությունը այն ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում աշխատողը կատարում էր նվազ վարձատրվող աշխատանք (բացառությամբ՝ նույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված դեպքերի): Միջին աշխատավարձը հաշվարկվում է աշխատողի միջին օրական աշխատավարձի չափը համապատասխան աշխատանքային օրերի քանակով բազմապատկելու միջոցով:

Օրենսգրքի 265-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ տնտեսական, տեխնոլոգիական, կազմակերպչական պատճառներով կամ գործատուի և աշխատողի հետագա աշխատանքային հարաբերությունների վերականգնման անհնարինության դեպքում դատարանը կարող է աշխատողին չվերականգնել իր նախկին աշխատանքում՝ պարտավորեցնելով գործատուին հարկադիր պարապուրդի ամբողջ ժամանակահատվածի համար աշխատողին վճարելու հատուցում՝ միջին աշխատավարձի չափով, մինչև դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելը, և աշխատողին աշխատանքում չվերականգնելու դիմաց հատուցում՝ ոչ պակաս, քան միջին աշխատավարձի (բայց ոչ ավելի, քան 12-ապատիկի) չափով: Այս դեպքում դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրվանից աշխատանքային պայմանագիրը համարվում է լուծված:

«Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի համաձայն՝ նպատակային սոցիալական վճարի (այսուհետ՝ սոցիալական վճար) հաշվարկման օբյեկտի թվին են դասվում աշխատավարձը և դրան հավասարեցված այլ վճարումները (այսուհետ՝ աշխատավարձ): ՀՀ կառավարության 08.08.2013թ. «Աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների ցանկը սահմանելու մասին» N 853-Ն որոշման 1-ին կետով սահմանված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների (այսուհետ՝ աշխատավարձ) ցանկի մեջ չեն ներառվում օրենքով սահմանված դեպքերում տրվող փոխհատուցման գումարները (այդ թվում՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վճարվող ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստների գումարների, օգնության գումարների, ինչպես նաև վարձու աշխատողների սոցիալական կարիքների բավարարման նպատակով տրվող գումարների):

Ղեկավարվելով «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 87-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, ***պաշտոնապես պարզարանում եմ.***

Եթե աշխատանքային վեճերին վերաբերող օրինական ուժի մեջ մտած դատարանի վճռով գործատուին պարտադրվում է վարձու աշխատողին վճարել աշխատավարձ (այդ թվում՝ հարկադիր պարապուրդների դիմաց), ապա այդ դեպքում դատարանի վճռին համապատասխան գործատուի կողմից վարձու աշխատողին վճարման ենթակա աշխատավարձից սոցիալական վճարների գումարները հաշվարկվում և վճարվում են հետևյալ ձևով՝

ա. 2014 թվականի հուլիսի 1-ից հետո ընկած վիճարկվող ժամանակահատվածի համար հաշվարկված աշխատավարձից կատարվում է սոցիալական վճարի հաշվարկ՝ տվյալ հաշվետու ժամանակահատվածի համար գործող օրենսդրությանը համապատասխան (այսինքն՝ հաշվի առնելով այդ ժամանակահատվածի համար օրենքով սահմանված դրույքաչափերը և հաշվարկման կարգը)։

բ. հաշվարկված աշխատավարձի և սոցիալական վճարի, ինչպես նաև եկամտային հարկի գումարները արտացոլվում են դատարանի վճռի օրինական ուժի մեջ մտնելու ամիսը ներառող հաշվետու ամսվա եկամտային հարկի և սոցիալական վճարի ամսական ամփոփ հաշվարկում որպես տվյալ ամսվա համար հաշվարկված եկամուտ, սոցիալական վճար և եկամտային հարկ։

գ. սոցիալական վճարները ՀՀ ֆինանսների նախարարության միասնական գանձապետական հաշվում բացված ենթահաշվին (կամուրջ հաշվին) վճարվում (փոխանցվում) են այդ ամսվա սոցիալական վճարների համար օրենքով սահմանված վճարման վերջնաժամկետում։

ՀՀ ֆինանսների նախարար

Գ. Խաչատրյան